

BoekStartdag 1 juni 2024

Organiseer een meertalige voorleesbijeenkomst

Op zaterdag 1 juni is de landelijke BoekStartdag om (groot)ouders en jonge kinderen een extra warm welkom te geven in de Bibliotheek.

Organiseer je een voorleesbijeenkomst in de Bibliotheek? Maak er een meertalige voorleesactiviteit van! In deze handleiding lees je hoe je dit kunt aanpakken.

Waarom een meertalige voorleesbijeenkomst?

Steeds meer kinderen worden in een andere thuistaal opgevoed. In Nederland wonen ruim 2,5 miljoen mensen die naast het Nederlands met een andere taal zijn opgegroeid. En dat aantal zal de komende decennia alleen maar toenemen.

Ouders en grootouders spelen een essentiële rol in de taalontwikkeling van hun kind, maar realiseren zich dat niet altijd. Bibliotheken kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Stimuleer ouders om te zorgen voor een rijke en gevarieerde taalomgeving. Dat betekent veel praten, zingen, vertellen en voorlezen in de taal die zij het beste kennen, begrijpen en spreken: de taal van hun hart. Kinderen die de taal of talen van hun ouders van jongs af aan goed meekrijgen, zijn heel goed in staat om later het Nederlands erbij te leren. Bibliotheken kunnen verder een rol spelen in de taalontwikkeling van het meertalige kind door meertalige activiteiten, meertalige prentenboeken en betrouwbare informatie over meertaligheid beschikbaar te stellen.

Meertalig voorlezen

Door meertalig voor te lezen in de Bibliotheek geef je de eigen taal van (groot)ouders en hun kinderen ruimte en waardering. Hiermee boor je als Bibliotheek meteen een breder publiek aan en bied je een intercultureel aanbod. De BoekStartdag is een mooi moment voor een meertalige activiteit. Zo kan je ook meertalige kinderen en hun (groot)ouders betrekken bij deze landelijke dag.

In deze handleiding wordt gewerkt met het peuterboek *Een verrassing!* van Miriam Bos, Prentenboek van het Jaar 2024. Er zijn vertalingen in het Arabisch, Pools, Turks en Oekraïens, die als miniboekjes te bestellen waren bij de NBD; bekijk de in de [Toolkit van Cubiss](#) de video over hoe je de vertalingen kunt inzetten. Op prentenboekeninalletalen.nl vind je audiovertalingen van dit prentenboek in meer dan veertig talen!

Stappenplan organisatie meertalige voorleesbijeenkomst *Een verrassing!*

Stap 1 - Kies een taal

Neem het Nederlands als voertaal van de meertalige voorleesbijeenkomst.

Welke taal kies je daarnaast? Ga na wat de veel voorkomende talen en nationaliteiten zijn op de kinderopvang en in de buurt en pols bij de (groot)ouders naar de gesproken thuistalen. Van *Een verrassing!* is er een vertaalde tekst in het Turks, Arabisch, Pools en Oekraïens (miniboekjes NBD).

Voor het voorlezen in het Nederlands gebruik je het originele prentenboek van *Een verrassing!* om de platen te laten zien. Of neem daarvoor de vertelplaten. Voor het voorlezen in het Turks, Arabisch, Pools of Oekraïens gebruik je de miniboekjes met vertalingen.

Let op: de miniboekjes met vertalingen zijn niet geschikt om op zichzelf te gebruiken voor het voorlezen. Om kinderen de prenten uit het boek te tonen heb je altijd het oorspronkelijke boek in het Nederlands erbij nodig, of de vertelplaten. Dat geldt ook voor de audiovertalingen op prentenboekeninalletalen.nl.

Stap 2 - Nodig voorlezers uit

Zoek ouders, grootouders of een lokale bekendheid, die in het Nederlands en/of het Turks, Arabisch, Pools of Oekraïens zou willen voorlezen. Hoe doe je dit?

- Neem contact op met buurthuizen of Taalhuizen;
- Neem contact op met de VoorleesExpress in jouw regio;
- Lanceer een oproep via de kinderopvang, of spreek mensen aan van wie je weet dat ze een andere taal spreken;
- Hang een oproep op in de Bibliotheek. Mensen voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Turks, Arabisch, Pools of Oekraïens op een uitnodiging zien staan.

Maak op voorhand kennis met de voorlezer(s) en leg hun uit wat de bedoeling is. Geef het voor te lezen boek en het vertaalde miniboekje mee naar huis om vooraf te oefenen.

Stap 3 - Communicatie

Nodig ouders, grootouders en kinderen uit voor de voorleesbijeenkomst! Stem af met de afdeling of medewerker communicatie: wat communiceer je en in welke taal.

Hang posters op in de Bibliotheek, en breng de voorleesbijeenkomst onder de aandacht via:

- consultatiebureaus;
- kinderopvang en voorscholen en Integrale Kind Centra;
- buurt- en Taalhuizen
- internationale instellingen; anderstalige vrouwengroepen & verenigingen;
- website/sociale media/nieuwsbrief;
- lokale media en buurtkrantjes.

Onderschat het belang van je eigen netwerk en persoonlijk contact niet!

Stap 4 - Voorbereiding

Bedenk hoe je de voorleesbijeenkomst verder wil aankleden, naast het voorlezen.

- Hoe ga je het voorlezen introduceren, en wie gaat dat doen?

Je kunt bijvoorbeeld beginnen met het liedje 'De Voorleestrom', dat te beluisteren is op Spotify en BoekStart.nl in o.a. het Nederlands, Pools, Arabisch en Turks. Op boekstart.nl/voorleestrom vind je ook de bladmuziek en de tekst van alle vertalingen (deze staat ook achterin de minibookjes). Er is helaas nog geen Oekraïense versie van het liedje.

- Waar gaan de voorlezers en het publiek zitten?

Verwacht je een grote groep kinderen, dan kan je in plaats van het boek de speciale vertelplaten van het boek gebruiken.

- Wat gebeurt er na het voorlezen? Bied je de kinderen nog een activiteit aan?

Leuk om een thematafel te maken met kinderboeken en volwassenenboeken in andere talen, volwassenenboeken met (vertaald) werk van anderstalige auteurs, kinderboeken over andere landen, cd's met muziek uit die streken, films, woordenboeken, taalcursussen, (BoekStart)folders over voorlezen in andere talen e.d.

- Is er iets te eten en drinken voor de (groot)ouders en kinderen?

Je kunt (groot)ouders betrekken bij de activiteit door bijvoorbeeld te vragen of ze een typische specialiteit uit hun land kunnen meenemen en uitdelen.

Stap 5 - Het voorleesmoment

Het is zo ver, de BoekStartdag is aangebroken!

- Zet alles klaar: een of meerdere voorleesstoelen, kussentjes of stoelen voor de (groot)ouders en kinderen. Zorg dat *Een verrassing!* klaarligt, met vertalingen en eventueel de vertelplaten. Zet een laptop met geluidsversterking klaar voor 'De Voorleestrom'. Zet koffie/thee/limonade en wat lekkers klaar.
- Stel de voorlezers voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezers en het publiek.
- Start de voorleesbijeenkomst met 'De Voorleestrom' in verschillende talen en moedig (groot)ouders en kinderen aan om mee te zingen (deel hiervoor de tekst uit).
- Heet alle aanwezigen welkom (in verschillende talen) en geef een introductie.
- Lees afwisselend in het Nederlands en in de andere gekozen taal voor. Beide voorlezers wisselen elkaar pagina per pagina af. Je kunt het beste beginnen in de vreemde taal, zodat de kinderen aandachtig naar de taal kunnen luisteren zonder dat ze meteen alles moeten begrijpen.
- Stel tijdens en na het voorlezen vragen over het verhaal waarmee je kinderen aan het nadenken zet en waardoor er een gesprek ontstaat, zoals:

- *Je ziet dat August zich zorgen maakt. Kun je hem nadoen?*

- *Laat de kinderen naar de plaatjes kijken: vinden Suus en August dezelfde dingen leuk?*

- *August houdt niet van luid en druk. Doe hem maar na.*

- *Welke lekkere dingen zie je? Wat zou jij kiezen?*

- *Waar verstopt August zich? Hoe komt het dat Suus hem toch ziet?*

- *Wat is de verrassing van Suus?*
- *Wat roept August als hij weet wat de verrassing is? Juich maar mee.*
- *Welke rustige dingen doen Suus en August?*

• Laat de kinderen na het voorlezen even lekker zelf aan de slag gaan, met bijvoorbeeld een van deze activiteiten:

- Leg in een paar kleden neer. Zet rustige muziek op. Laat de peuters bewegen en geef opdrachtjes of laat het Augustpoppetje dat doen. Bijvoorbeeld: Loop rustig rond. Kun je langzaam dansen op deze muziek? Kruip voorzichtig over de matten. Nu gaan we lekker liggen op een mat, en fijn luieren.
- Zet daarna snelle muziek op en geef weer opdrachtjes. Bijvoorbeeld: Kunnen jullie rennen? En wild en onstuimig dansen? Spring eens op de kleden. Doe eens druk (laat de peuters luid meezingen of roepen).
- Op de website van uitgeverij Lemniscaat vind je een kleurplaat bij het boek en ideeën om een picknickmand te vullen met allerlei attributen voor activiteiten en spelletjes n.a.v. het verhaal.

• Rond af door iedereen te bedanken voor de aanwezigheid. Vraag de kinderen en de ouders wat ze er van vonden. Breng de thematafel onder de aandacht.

Kijk voor meer informatie over meertaligheid op:

- [Meertaligheid: boekstartpro.nl](http://Meertaligheid:boekstartpro.nl)
- Meertaligheid in de Bibliotheek: Probiblio